Ünnepeltek és daloltak

EDELÉNY. Az edelényi Művelődési Központ adott otthont szombaton a III. Bódvavölgyi Dalos Találkozónak. A Borsod Kulturális Alapítvány és az edelényi Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum a rendezvénnyel az edelényi Hagyományőrző Népdalkör megalakulásának 40. évfordulóját is ünnepelte. A találkozón az önkormányzat nevében Szőrné Zsigrai Erika alpolgármester köszöntötte a jubiláló népdalkört és nyújtotta át a hivatalos elfoglaltsága miatt jelen lenni nem tudó Molnár Oszkár polgármester virágcsokrát.

Edelényben fellépett a Borsodsziráki Bartók Béla Hagyományőrző Egyesület, a homrogdi Napfelkelte Népdalkör, a Múcsonyi Pávakör, a Sajóbábonyi Rezeda Népdalkör, a Szirmabesenyői Népdalkör, a Szuhakállói Rozmaring Népdalkör, az edelényi Hagyományőrző Népdalkör és Botos Magdolna nótaénekes. **ÉM**

Kétkerekűek találkozója

EDELÉNY. Veterán motorok találkozóját rendezi meg a Kemencés Baráti Kör május 24-én az Edelény határában álló Borsodi Tájházban havi programsorozatának a keretében. A 10 órakor kezdődő rendezvényen a látogatók szavazatai alapján kiválasztják a legszebb motort, a három legtöbb szavazatot kapott motor tulajdonosa kemencében frissen sült kenyeret kap. Az eredményhirdetés 14 órakor lesz. **ÉM**

Edelényi időutazás „kis Ferusig”

Rózsafüzér, vitézkötés, gombok és a bal csizmájának a talpa; ennyi maradt a „kis Ferusból”.

EDELÉNY. A bulvár és a történelem elegáns keveredése, a múlt és a jelen hasznos ötvözése, a valóság és fikciók barátsága jellemzi a közelmúltban megnyitott Edelényi Kastélysziget tárlatát. A kapun belépve a XVIII. századba csöppenünk és egy színes, izgalmas időutazás, igazi intellektuális kaland veszi kezdetét. Közben megismerjük a kastély építtetőjét, Jean-François L'Huilliert; unokáját Forgách Ludmilla grófnőt; fiát, Dessewffy Ferencet, azaz a „kis Ferust” és feltárul előttünk a kastély aranykora.

A „nyári ebédlő palota”, ami jelenleg a díszterem FOTÓ: KOZMA ISTVÁN

Három téma köré

A kiállítás koncepciója az volt, hogy a tárlat ezt az időszakot keltse életre, így Eleőd Ákos, Ybl-díjas építész három téma köré építette fel a kiállítást: L'Huillier személye, Ludmilla szerepe, csillagkeresztes hölggyé válása és az utolsó L'Huiller ági lakó, Dessewffy Ferenc, a „kis Ferus” élete.

A tárlatlátogatás egy izgalmas 3D-s filmvetítéssel indul, amikor is megismerhetjük a kastély freskóit, a szereplőket, akik gondolatban végigkísérnek a kastély termein és visszaköszönnek egy-egy alkotásban. Hogy mennyire nevezhetjük műalkotásnak Lieb Ferenc freskóit, nehéz eldönteni. Érdekesség viszont az öltözőszobát díszítő elefánt képe, amiről már a filmben kiderül, hogy elbeszélés alapján készítette a művész. Az afrikai állatot ugyanis soha nem látta élőben, de még képen sem. Így az óriás négylábú egy hosszabb orrú vaddisznóra hasonlít.

De térjünk még vissza a filmre, amit M. Tóth Géza animációs filmrendező készített, akit 2006-ban Oscar-díjra is jelöltek. A forgatókönyvet is ő írta, részben valós, részben fiktív történet alapján. De ez adja az egész tárlat gerincét, hiszen erre rímel a kiállítás több ponton is. Ezt már Szvoboda László mondta, aki a tárlat szcenikusa és kivitelezője volt.

„Modern technikát alkalmaztunk ehhez az élvezetes időutazáshoz, modern eszközöket 17-18. századi enteriőrben. Vezérlőegységeket, robotlámpákat, ipari kijelzőket például. Az egyik teremben egy programozott lámpa szimulálja a napsütést, amivel a falra festett aranycsíkokat tesszük láthatóbbá. De ilyen vezérelt lámpák világítják meg Csillagkereszt rendjelet is a Ludmilla teremben” - mesélte.

De a modern technika egyik megjelenési területeként említette az egyetlen megmaradt barokk ablak bemutatását is. „Ha ezt csak úgy kiállítottuk volna, a látogatók elmennek mellette. Ez attól lett attrakció, hogy pozícióba helyeztük, olyan üvegfelületet tettünk elé, amely elektromos impulzus hatására átlátszóvá, illetve átláthatatlanná válik. Így az ablak csak pár másodpercre tűnik elő, nem látható mindig” - mondta.

Ludmilla szobájában pedig rádiójátékon keresztül tudósítanak minket látogatókat - hallgatókat - arról, hogy a grófnő megkapta az annyira vágyott Csillagkereszt rendjelet. Az előttünk lejátszódó ceremónia egy igazi mai díjátadóra, celeb eseményre emlékeztet, nem véletlenül, hiszen a tervezők ennek akkori jelentőségét próbálták átültetni a mába.

Az edelényi L'Huillier–Coburg-kastély az ország egyik legnagyobb és legjelentősebb barokk kastélya FOTÓ: KOZMA ISTVÁN

Ami biztosan megtörtént

És, hogy a mánál maradjunk, a tárlat végén a Facebook is helyet kér magának. És kap is. Ferus életét ugyanis ilyen posztokon keresztül mutatják be. „Negyven oldalnyi anyagunk volt a Facebook-részhez, de Tóth Áron történész könyörtelen volt abban, hogy csak a valós, biztosan megtörtént eseményekről írjunk, posztoljunk” - sorolta Szvoboda László. És a legbiztosabb az utolsó stáció, ahol egy plexi koporsó jelzi Ferus halálát és ezzel együtt a kastély fénykorának végét is. És a koporsóban elhelyezett tárgyakból látszik, mi maradt a gróf után: rózsafüzér, vitézkötés, gombok és a bal csizmájának talpa. **ÉM-NSZR**

Recept: csoki szelet

Hozzávalók: 2 csokis piskótalap (ha készítjük: 6 tojás, 25 dkg kristálycukor, 35 dkg liszt, 1 dkg sütőpor, 5 dkg kakaópor, 1.5 dl víz). A krémhez: 10 dkg hideg pudingpor (nem főzős), 25 dkg porcukor, 2 dl víz, 50 dkg krémmargarin, 10 dkg kakaópor.

Elkészítés: a hideg pudingport, a vizet, a porcukrot és a kakaóport habosra keverjük majd ekkor beleteszszük a margarint és addig keverjük míg kenhető masszává nem válik. Ezután megkenjük a piskótalapokat: középére kb. a krém 2/3-át tesszük, a maradékot pedig a tetejére, amire csokireszeléket szórhatunk.

Fesztiválon remekeltek

SZENDRŐ. Ötödik alkalommal rendezték meg a Demecseri Fúvószenekari Fesztivál és Minősítőt, valamint harmadik alkalommal a „Trombita szól dob pereg” rézfúvós versenyt. A szendrői Ujj Viktor Géza Alapfokú Művészeti Iskola fúvószenekara ezüst, egyéni kategóriában Ádám Renató ezüst, Dániel Márk és Dolányi Norbert arany, Szabó Barnabás kiemelt arany minősítést szerzett. **ÉM**

Ezt látni kell

Megigézi a múltat a tanterem FOTÓ: KOZMA ISTVÁN

Iskolatörténeti kiállítás

SZENDRŐ. A közelmúltban új helyre „költözött” (Szendrő, Váralja út 3.) Oktatástörténeti Gyűjtemény 1982-ben nyílt meg dr. Demjén István által vezetett gyűjtőmunkával, melyet a Cserehát iskolatörténeti értékeiből válogattak össze. A régi tanteremben régi iskolai bútorokat, iskolai címereket, szekrényeket, padokat, székeket, a szemléletes tanításhoz szükséges eszközöket, kiegészítőket helyeztek el. A tanítás szemléltető eszközei között megtalálható például a régi Magyarország térképe, az ABC-s tábla, fagolyós számolók, kezdeti írásvetítők, palavesszők, palatáblák, falitábla, földgömbök és régi írógép. A látogatók megismerkedhetnek az akkori értesítő könyvecskékkel, bizonyítványokkal, osztálynaplóval, ugyanakkor megtekinthetők a régi tantervek, rendtartások, vezérkönyvek, szabályzatok, tankönyvek, tanmenetek is. **ÉM**

Arcok a megyéből: **Paszternák János cukrászmester**

Megvalósult a gyermekkori álom

A cukrászmester azt vallja, hogy mindig tanulhat újat az ember.

SZENDRŐ. Elérni nem volt egyszerű, mert mint megtudjuk sokat jár-kel Szendrőben, de amikorra megbeszéljük már a kapuban várt minket Paszternák János. Gyorsan beülünk a szendrői családi ház alagsorában kialakított cukrászdába, és „Paszti bácsi” - ahogyan a fiatalok hívják - kávéra invitál és - szinte kérdés nélkül - neki is fogunk a beszélgetésnek.

Paszternák János és egy tálca finomság FOTÓ: KOZMA ISTVÁN

Nem volt kérdés

- Minden Szendrőhöz köt, így nem is volt kérdés, hogy végül itt valósítom meg a terveimet - emlékezett Paszternák János. - Az általános iskola elvégzése után Budapestre kerültem, mert akkoriban nem sok helyen volt az országban cukrászképzés és maga ez a szakma is ritkának számított, nekem pedig ez a gyermekkori álmom volt. Hogy miért? Már kiskoromban is mindig nagyi mellett sertepertéltem amikor sütött, és persze mindig segítettem neki a magam módján. Már akkor magával ragadott, hogy láttam az egyes részekből elkészülni a nagyon finom süteményeket, szóval nem is volt kérdés számomra, hogy cukrász leszek. A fővárosi iskola befejezése után még folytattam a tanulást, Miskolcon elvégeztem a Berzeviczy Gergely Szakközépiskolát. Mindig igyekeztem magam minél tovább képezni, sokat tanultam az elismert mesterektől, például Kopcsik Lajostól. Aztán nekikezdtem a vendéglátásnak, több helyen is volt üzletem, majd visszatértünk Szendrőbe. Építkeztünk és akkor döntöttünk úgy feleségemmel Marikával, hogy a házban lesz kialakítva a cukrászda helyisége.

A cukrászmester hozzáteszi, ennek van előnye és hátránya is, de már hozzászoktak például ahhoz, ha netán valaki elfeledkezik egy megrendelt tortáról és este tízkor jut eszébe, hogy elvigye...

- Szóval 1990-ben megnyitottunk és azóta látjuk el finomságokkal nemcsak Szendrőt, hanem a környéket is, mert szerencsére más településekről is járnak hozzánk - folytatta Paszternák János. - Természetesen sokat változott azóta a vevők igénye, amihez persze mi mindig igyekszünk minél gyorsabban alkalmazkodni. A technológia folyamatos fejlesztése mellett természetesen a minőség magas szinten tartása és a választék bővítése az első számú szempont, ha talpon akarunk maradni, nem is lehet másképp.

Azt is megtudjuk, hogy sokszor hívják zsűrizni: „Ez nagy megtiszteltetés nekem, viszont hasznos is, hiszen ha találok egy finom süteményt nem szégyellem és elkérem a receptjét. Hiszen mindig tanulhat újat az ember.” Paszternák János aktívan részt vesz Szendrő életében is, hiszen önkormányzati képviselő: „Próbálok segíteni, ahol tudok.” - tette hozzá.

Jó volt látni

- Nagyon közel áll hozzám a művészet is, aminek a szeretetét igyekszem átadni a helyi iskolásoknak - tudjuk meg Paszternák Jánostól. - Tavaly egy csoportot elvittem a miskolci színházba a Nabucco című előadásra, idén a Don Giovannit láttuk, jövőre pedig a Rigoletto van tervben. Jó volt látni az arcukat, ahogyan ott álltak picit megilletődötten de nagyon boldogan az előadások után... **ÉM-PA**

Központban a mozgás

A mozgás fontosságáról szóló interaktív kiállításon vettek részt nemrégiben a borsodsziráki gyerekek, ahol a megnyitó előtt a Magenta cég által adományozott ruhákat kapták meg óvodások. FOTÓ: PH